

รูปแบบการปลูกฝังความมีศีลจะตามแนวพุทธของศูนย์สงเคราะห์

ผู้อยากเลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด

อำเภอคูแก้ว จังหวัดอุดรธานี

**The Model of Sacca Cultivation Based on Buddhism of Wat
Kukaewrattanaram Welfare Center for Alcohol Abstinence
Wat Kukaewrattanaram Welfare Center Banchit Sub District,
Kukaew District, Udonthani Province**

พระครูสุเมธธรรมกิจ (หยาด ฐิตเมโธ),

พระมหามิตร ฐิตปณฺโญ, และ พระโสภณพัฒนบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Phrakhru Sumetdhammakit (Yard Thitamedho),

Phramaha Mit Thitapañño and Phra Sophon Phatthanabandit

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: sumet250525052505@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาการปลูกฝังความมีศีลจะตามแนวพุทธศาสนาเถรวาท 2. เพื่อศึกษารูปแบบการปลูกฝังความมีศีลจะตามแนวพุทธของศูนย์สงเคราะห์ผู้อยากเลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอคูแก้ว จังหวัดอุดรธานี 3. เพื่อเสนอรูปแบบการปลูกฝังความมีศีลจะตามแนวพุทธ ของศูนย์สงเคราะห์ผู้อยากเลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอคูแก้ว จังหวัดอุดรธานี รวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ และชั้นทุติยภูมิ ที่เกี่ยวข้องกับพระไตรปิฎก หนังสือ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ตลอดจนข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการปลูกฝังความมีศีลจะตามแนวพุทธ เพื่อบำบัดผู้ติดสุราของศูนย์สงเคราะห์ผู้อยากเลิกสุรา ดังนี้ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 25 รูป/คน และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

วันที่รับบทความ: 20 พฤษภาคม 2563; วันที่แก้ไขบทความ 30 มิถุนายน 2563; วันที่ตอบรับบทความ: 30 มิถุนายน 2563

Received: May 20, 2020; Revised: June 30, 2020; Accepted: June 30, 2020

การปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธศาสนาเถรวาท พบว่า เป็นการปฏิบัติตามหลักสัจจะยอมให้คุณค่าแก่ผู้ที่ปฏิบัติในหลายๆ ด้าน มีด้านการสร้าง การพัฒนาคุณภาพของชีวิต วิธีการที่ทำให้ผู้เข้ารับการบำบัดการติดสุรายอมรับในการรักษาด้วยสัจจะ เพื่อที่จะให้ผู้ป่วยสร้างกรอบ และกำลังใจให้กับตนเอง

รูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธของศูนย์สงเคราะห์ผู้ยากเลิสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม มีกระบวนการ และขั้นตอนในการบำบัด โดยการปลูกฝังพฤติกรรมด้วยกิจกรรม สวดมนต์ไหว้พระ เจริญภาวนา บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตั้งสัจจะอธิษฐานสาบานตน และดื่มน้ำสมุนไพรถอนพิษสุรา เข้าสวดแทรก เป็นการสร้างสมาธิให้จิตใจมุ่งมั่นต่อการบำบัดสุรา ได้นำเอาสัจจะ ซึ่งเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาเป็นกิจกรรม ในการบำบัดผู้ติดสุรา เป็นการฝึกจิตใจให้เข้มแข็ง เพื่อให้เห็นโทษในการดื่มสุรา

การเสนอรูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธ วัดกุแก้วรัตนาราม ส่วนมากเป็นกิจกรรม คือ (1) จัดวัดเป็นศูนย์บำบัดผู้ติดสุรา (2) จัดอบรมปฏิบัติธรรมแก่ผู้ติดสุรา (3) การบำบัดผู้ติดสุรา ด้วยสมุนไพรบำบัด เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ติดสุรา ซึ่งมีบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีวัดเป็นศูนย์กลางของการทำกิจกรรมต่างๆ

คำสำคัญ: รูปแบบการปลูกฝัง; ความมีสัจจะ ตามแนวพุทธ; ผู้ยากเลิสุรา

Abstracts

The aims of this research were: 1) to study the model for cultivating faithfulness (sacca) according to the Buddhist principles; 2) to study the problems of people who want to stop drinking in the welfare center for people who want to quit alcohol of Ku Kaew Rattanaram temple, Ban Chit Sub-district, Ku Kaew district, Udonthani province; 3) to propose a model for cultivating faithfulness according to Buddhist principles for the welfare center for people who want to quit alcohol of Ku Kaew Rattanaram temple, Ban Chit Sub-district, Ku Kaew district, Udonthani province. This study was carried out by means of the documentary research through studying of primary and secondary sources related to the Tipitaka, books, research papers, thesis, research reports, documents and fieldwork to interview the target group including 25 informants selected by purposive sampling. The obtained data are presented by the descriptive analysis. The research results are as follows:

The model for cultivating faithfulness following Buddhist principles is the truthful speech or being honest with the words and following the given faithfulness. This gives value to those who practice in many ways such as improving the quality of life. The methods that allow patients to solve their

alcohol addiction is to make them to follow their words in order to create a framework and encourage oneself.

The model for cultivating faithfulness according to Buddhist principles for the welfare center for people who want to quit alcohol of Ku Kaew Rattanaram temple, Ban Chit Sub-district, Ku Kaew district, Udonthani province is that the center has a process for systematic treatment by cultivating behavior with activities such as chanting, meditation, walking meditation along with making a vow, drinking herbal water to neutralize alcohol, intervening in the treatment of alcoholics in order to make the mind to focus on alcoholic treatment and bringing the faithfulness which is the Buddhist principle as the activity of the therapist to train the mind to be strong in order to see the danger of alcohol consumption.

Keywords: Model Cultivation; Faithfulness Buddhist Way; People Who Want To Quite Alcohol

บทนำ

การดื่มสุรา เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีมาคู่กับอารยธรรมของมนุษย์ ในอดีตนั้นการดื่มสุราอาจกล่าวได้ว่า เกิดจากอิทธิพลจากลัทธิความเชื่อ ในรูปแบบของ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และพิธีกรรมทางสังคมที่ใช้สุราเป็นสื่อกลางในการ เชื่อมโยงของบุคคลตลอดถึงการดื่มสุราในฐานะที่เป็นยา เช่นเดียวกันเมื่อกล่าวถึงการดื่มสุรา ในสังคมไทยนั้นมีหลักฐานว่า มีมาตั้งโบราณส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากลัทธิความเชื่อในการ นับถือผีและพราหมณ์ก่อนอาณาจักรสุโขทัย ซึ่งมีพัฒนาการการดื่มการผลิตอย่างต่อเนื่องมา จนถึงปัจจุบันสำหรับการดื่มสุราในสังคมไทยปัจจุบัน ซึ่งได้มีการศึกษาและมีรายงานว่ พบว่าประเทศไทยมีปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์สูงเป็นอันดับ 40 ของโลกโดยเฉพาะเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ชนิดกลั่น สูงเป็นอันดับ 5 ของโลก แนวโน้มอัตราการบริโภคที่เพิ่มขึ้นอย่าง รวดเร็วโดยปี 2532 อัตราการดื่มเฉลี่ย 20.2 ลิตรต่อคนต่อปี และปี 2546 มีอัตราการบริโภค เฉลี่ย 58.0 ลิตรต่อคนต่อปี เพิ่มเกือบ 3 เท่าตัวนอกจากนี้ยังมีรายงานว่า ในช่วงไตรมาส 3 ปี ปัญหาการดื่มสุรามีแนวโน้มสูงขึ้น พ.ศ. 2549 (ก.ค.-ก.ย.) พบว่าเด็ก และเยาวชนอายุ 11-14 ปี นิยมการดื่มสุราเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.2 2547 – 0.7 2549 เยาวชนอายุ 15-25 ปีจากร้อย ละ 23.5 เป็นร้อยละ 25.72

สำหรับประเทศไทย มีอัตราการดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ยประมาณ 5 ลิตรต่อปีต่อคน และการดื่มแล้วขับคือปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน ซึ่งสาเหตุการ เกิดอุบัติเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงถึง 39.1 % ขับรถเร็วเกินที่กฎหมายกำหนด

23.6 % จักรยานยนต์มากที่สุด และการดื่มทำให้ความสามารถในการขับชี่ยานพาหนะลดลง สภาพร่างกายไม่พร้อมที่จะควบคุมรถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากขับรถขณะมีเมเมาและขาดสติ ประมาท ขับเร็วเกินกำหนด การเกิดอุบัติเหตุจะมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น สภาพเช่นนี้ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม เพราะเป็นกลุ่มคนที่ยังขาดวุฒิภาวะในการตัดสินใจ เกี่ยวกับ การดำรงชีวิตของตนเอง ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่นปัญหา สุขภาพของประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญปัญหาหนึ่งของประเทศไทยที่มี แนวโน้มสูงขึ้น ส่วนปัญหาทางสังคมในวงกว้างนั้น จะเห็นว่า การดื่มสุรานำมาสู่ปัญหาของ การเกิดอุบัติเหตุจราจร ตลอดถึงปัญหาอาชญากรรม และปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และสังคมโดยรวม ซึ่งเป็นผลกระทบต่อพัฒนาการทางสังคม และการอยู่ร่วมกันในสังคมของ มนุษย์ และเป็นภัยต่อความมั่นคงของสังคมในระยะยาว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ รูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธ ของ ศูนย์สงเคราะห์ ผู้ยากเลิสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัด อุดรธานี เพื่อเป็นแนวทาง และเกิดประโยชน์ แก่ศูนย์สงเคราะห์ผู้ยากเลิสุรา เพื่อ ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเชิงวิชาการต่อหมู่บ้าน และชุมชนอื่นๆ ที่จะได้นำเอาหลักการ เหล่านี้ไปปรับใช้ เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างถาวรสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธศาสนาเถรวาท
2. เพื่อศึกษารูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธของศูนย์สงเคราะห์ผู้ ยากเลิสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อเสนอรูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธของศูนย์สงเคราะห์ผู้ ยากเลิสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และ การวิจัย ภาคนาม มี วิธีดำเนินการวิจัย โดย ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Investigation) และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) และชั้น ทุติยภูมิ (Secondary Sources) จากเอกสาร บทความต่าง ๆ ตลอดจนข้อมูลทางวิชาการที่

เกี่ยวข้องกับรูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะ เพื่อบำบัดรักษาผู้อยากเลิกดื่มสุราของศูนย์
สงเคราะห์ผู้อยากเลิกสุรา มีขั้นตอนวิธีดำเนินการ ดังนี้

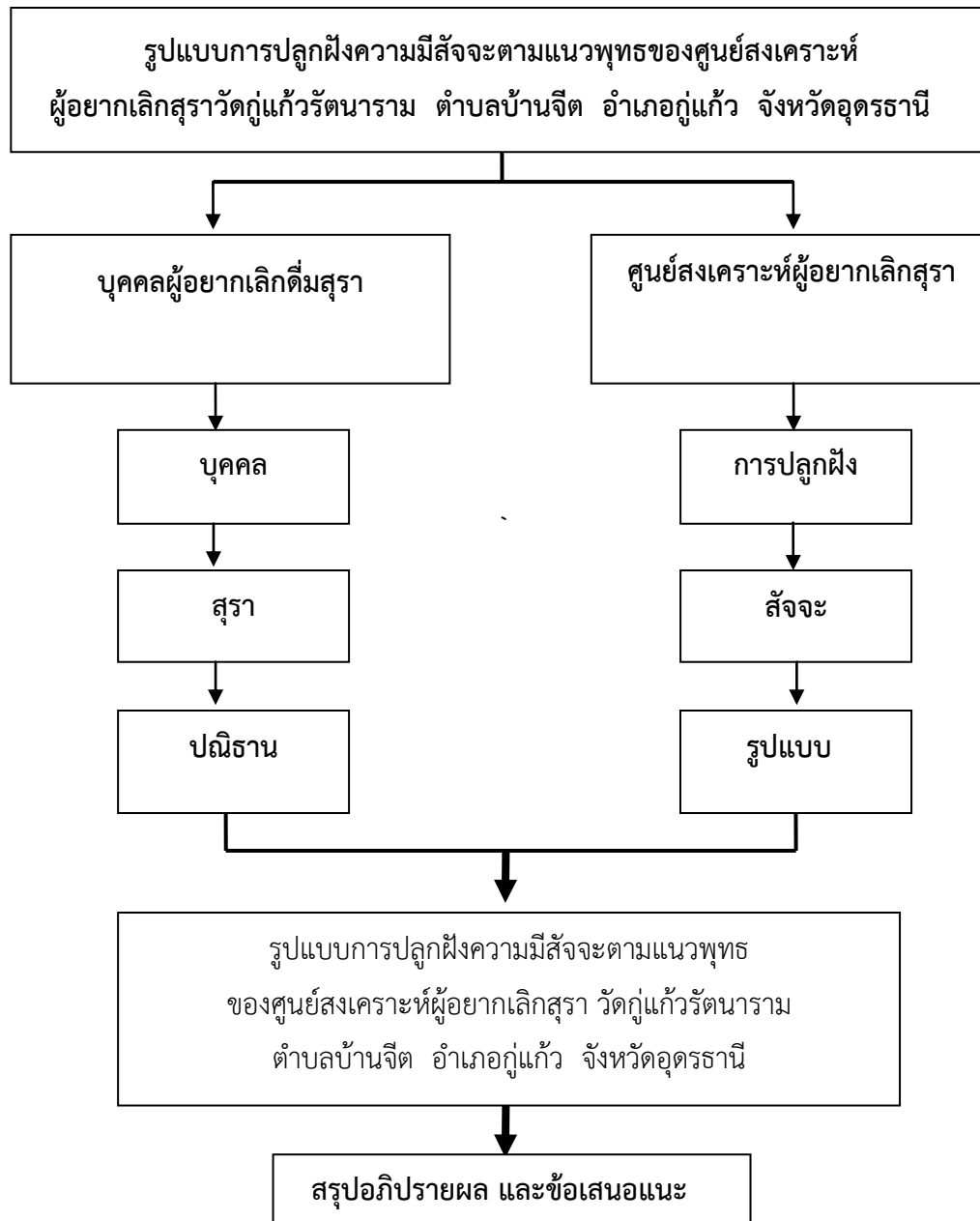
1. วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ สำหรับ
บุคคลผู้ให้ข้อมูล โดยพัฒนาจากเอกสาร รายงานที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาสำคัญ คือรูปแบบการ
ปลูกฝังความมีสัจจะของผู้อยากเลิกดื่มสุรา เพื่อนำไปบำบัดรักษาผู้ติดสุราของศูนย์สงเคราะห์
ผู้อยากเลิกสุราวัดกุแก้วรัตนาราม เก็บข้อมูลโดยการเลือกจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย
(Target Group) จำนวน 25 รูป/คน โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกด้วยแบบสัมภาษณ์ที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้น (In-Depth Interview) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูก
ต้องจึงนำไปเก็บข้อมูล จากประชากรกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว

2. วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) เป็นการสังเกต
พฤติกรรมและการแสดงออก ของผู้เข้ารับการบำบัดในการเลิกดื่มสุรา จากการเข้าค่ายอบรม
กลุ่มผู้ติดสุรา รวมถึงการเข้าสมณไพร่บำบัดของวัดกุแก้วรัตนาราม เพื่อให้สามารถมองเห็น
ถึงกระบวนการ ในการสร้าง รูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามหลักธรรมใน
พระพุทธศาสนา

3. วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยดำเนินการร่วมกับ
อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อถกเถียง และตรวจสอบ (Verification) หาความ
เชื่อถือ (Reliability) และความเชื่อมั่น (Validity) ของผลการวิจัย มีประเด็นสนทนา เช่น
แนวคิด ทฤษฎี และ หลักการความเป็นมาของรูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตาม
หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธของศูนย์
สงเคราะห์ผู้อยากเลิกสุราวัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี”
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว นำมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ได้กรอบ
แนวคิดในการวิจัย ดังแผนภูมิที่แสดง ต่อไปนี้

ผลการวิจัย

1. การปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธศาสนาเถรวาท

การปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธกับการนำไปใช้ในการบำบัดผู้ติดสุรา ก่อให้เกิดผลดีงาม คือ ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง การพูดจริง ทำจริง ที่ทำให้สังคมเกิดความมั่นคง

และเจริญก้าวหน้าสัจจะจะเป็นคุณธรรมที่ทำให้บุคคลในสังคม มีความแนบแน่นเป็นปึกแผ่น เพราะสัจจะนี้ มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคม ศูนย์สงเคราะห์ผู้ยาก เลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ได้ใช้วิธีการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธ ในการบำบัดผู้ติด สุรา คือ การรักษาสัจจะ คือ การพูดที่เป็นจริง หรือการเชื่อตรงต่อคำพูด และการปฏิบัติตาม สัจจะ ย่อมให้คุณค่าแก่ผู้ที่ปฏิบัติในหลายๆ ด้าน มีด้านการสร้างพัฒนาคุณภาพของชีวิต วิธีการที่ทำให้ผู้รับการบำบัดสุรายอมรับการรักษาด้วยสัจจะ เพื่อที่จะให้ผู้ป่วยสร้างกรอบ และกำลังใจให้กับตนเอง เพื่อให้ผู้เข้ารับการบำบัดเข้าสู่กระบวนการ โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้ เฝ้าดูแลอย่างใกล้ชิด ในการบำบัดตลอดระยะเวลา 15 วัน การฟื้นฟูจิตใจ และฝึกอาชีพ เพื่อ ทำให้ผู้รับการบำบัด มีสภาพจิตใจที่เข้ม แข็ง สามารถเข้าสู่สังคมได้ และนำการฝึกอาชีพไป ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง

วิธีการปลูกฝังความมีสัจจะ แก่ผู้รับการบำบัดสุรายอมรับการรักษาศูนย์ สงเคราะห์ผู้ยากเลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ได้ใช้วิธีการบำบัดผู้ติดสุราตามแนวพุทธ ด้วย การรักษาสัจจะ และศีล 5 การ สวดมนต์ทำวัตร แผ่เมตตา เจริญภาวนา เติบงกรรม พัง ธรรมะ ตลอดจนการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจให้สงบทำให้เกิดปัญญา เป็นการฟื้นฟูสภาพจิตใจให้เข้มแข็ง

การนำหลักธรรมความมีสัจจะ ไปใช้ในการบำบัดผู้ติดสุราของศูนย์สงเคราะห์ผู้ ยากเลิกสุราวัดกุแก้วรัตนาราม คือได้ใช้หลักสัจจะธรรม เพื่อบำบัดรักษาสภาพจิตใจของผู้ ติดสุรา ให้คลายเครียด คลายความกังวลใจ ในการที่จะเลิกดื่มสุรา มีการปฏิบัติสมณะ วิปัสสนากรรมฐาน ก่อนที่จะบำบัดรักษาด้วยการกล่าวคำสัตย์ปณิธานตนดื่มยาสมุนไพรร ถอนพิษสุราออกจากร่างกาย

2. รูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะ เพื่อบำบัดผู้ติดสุราของศูนย์สงเคราะห์ผู้ยาก เลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี

วัดกุแก้วรัตนาราม มีกระบวนการ และขั้นตอน ในการบำบัดผู้ติดสุรา โดยมีการ ปลูกฝังพฤติกรรม หลากๆ กิจกรรม ในแต่ละกิจกรรม ได้นำหลักธรรมคำสอนทาง พระพุทธศาสนา เป็นแนว ทาง ในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อฝึกจิตใจผู้ติดสุราให้เข้มแข็ง ศูนย์

สงเคราะห์ผู้อยากเลิกสูรา วัดกุแก้วรัตนาราม ได้ใช้รูปแบบวิธีการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวทางพุทธ คือ

การสวดมนต์ไหว้พระ มี เจริญภาวนา เดินจงกรม ฟังธรรมะ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เข้าสวดแทรก ทำให้ผู้เข้าบำบัดมีเวลาติดบทวนกับตัวเอง รวมถึงตระหนักคุณค่า และโทษของสูราว่า มีผลกระทบต่อตัวเองและสังคมอย่างไร ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน กล่าวคือ มีสติปัญญา เป็นเครื่องควบคุม การคิด พูด และกระทำ ฉะนั้น การดำเนินชีวิต จึงจะอยู่รอดปลอดภัย ไร้อุปสรรคต่างๆ ได้ เพราะมีความเชื่อว่ามนุษย์เราเป็นผู้ที่มีความสามารถพัฒนาตนได้ และครอบคลุมพฤติกรรม หรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ภายในชีวิตของตนเองให้ดีกว่าเดิมได้

การตั้งสัจจะอธิษฐาน สาบานตน โดยการสมาทานสัจจะว่า จะเลิกดื่มสูราในระยะเวลา กี่ปี โดยสมาทาน คำสัจจะ ต่อหน้าองค์พระประธานว่า “ข้าพเจ้า ขอให้คำสัตย์ปฏิญาณต่อหน้าพระพุทธรูปว่า จะไม่ดื่มสูราตลอดระยะเวลาตามจำนวนปีที่ให้คำสัตย์ไว้ ขอคุณพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ จงเป็นสักขีพยาน หากข้าพเจ้าละเมิดคำสัตย์ที่ได้ให้ไว้นี้ ขอให้ข้าพเจ้ามีอันเป็นไปในทางเสื่อม” และตามด้วยการสมาทาน ศีล 5 จากนั้นผู้อำนวยการศูนย์ จะให้ดื่มยาสมุนไพรร 3 ราก เพื่อถอนพิษสูรา พร้อมกำหนดวันให้ผู้ป่วยอยู่พักรักษาตามที่เห็นสมควร

การฟื้นฟูสภาพจิตใจ ของผู้เข้ารับการบำบัด หลังจากผ่านพิธีให้คำสัตย์ปฏิญาณตน ดื่มยาสมุนไพรรถอนพิษสูรา พร้อมได้กำหนดวันเข้าพักรักษาตัวในศูนย์ ศูนย์สงเคราะห์ ผู้อยากเลิกสูรา วัดกุแก้วรัตนาราม มีการจัดการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้เข้ารับการบำบัด ด้วยการจัดเข้าค่ายปฏิบัติธรรม โดยอาศัยการเจริญภาวนา เดินจงกรม ชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับพิษภัยของสูรา เพื่อลดความอยากดื่มสูรา เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม และเป็นแนวทางปรับสภาพจิตใจของผู้ติดสูรา ที่ผ่านการบำบัดรักษา ให้มีร่างกาย และจิตใจที่ดีสามารถป้องกันปัญหา ในการที่จะหวนกลับไปดื่มสูราอีก ตลอดทั้งทำให้สังคมสงบสุข ลดปัญหาอาชญากรรมจากกลุ่มเสี่ยงได้

3. การเสนอรูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะ ของศูนย์สงเคราะห์ ผู้ยากเลิกละ สุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกุแก้ว จังหวัดอุดรธานี

การเสนอรูปแบบเป็นกิจกรรมให้ความรู้ข้อมูลด้านข่าวสาร เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบำบัดผู้ติดสุรา จากบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการวัดเป็นศูนย์บำบัดผู้ติดสุรา จึงจัดว่าวัดเป็นสถาบันหลักของชุมชน วัดเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่างๆ ศูนย์สงเคราะห์ ผู้ยากเลิกละ สุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ได้มีการเสนอรูปแบบวิธีการปลูกฝังความมีสัจจะ คือ

การจัดการ ให้วัดเป็นศูนย์บำบัดผู้ติดสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ได้มีการทำความเข้าใจกับผู้มีบทบาทหน้าที่อย่างถ่องแท้ ประสานงานกับหน่วยงานที่เป็นผู้ดำเนินการ วัดมีพระสงฆ์ผู้มีความรู้วิธีการบำบัดผู้ติดสุรา ได้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติกับทุกฝ่าย ในการดำเนินการ ให้วัดเป็นศูนย์บำบัดผู้ติดสุรา เป็นการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมที่วัดของประชาชน มีการวางแผนอย่างรอบคอบ ผนึกกำลังร่วมกับหน่วยงานต่างๆ หาวิธีทำให้คนที่ติดสุราเข้ารับการบำบัดที่ วัดด้วยความสมัครใจ ครอบครัวผู้ติดสุรา และเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ ก็ต้องเข้ามามีส่วนร่วม โดยมีการประสานงานกันอย่างชัดเจน

จัดอบรมปฏิบัติธรรมกรรมฐาน ในกลุ่มผู้ติดสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม มีการวางแผนที่ดี มีการสื่อสารด้านการปฏิบัติที่ดี ของการบำบัดผู้ติดสุรา รวมถึงให้ความรู้แก่บุคลากร ของโครงการ ให้รู้จริง ทำได้จริงทำให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่คนอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ ไม่ทำให้การอบรมผู้บำบัดสุรา ไปรบกวนผู้มาปฏิบัติธรรมในวัด ครอบครัวผู้ติดสุรา ก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้การบำบัดทางร่างกายและจิตใจ ดำเนินไปพร้อมกับพระสงฆ์ ทำให้ได้หลักธรรม เป็นวิธีวัดในการเข้าถึงวิถีของการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการบำบัดสุรา มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องสัมพันธ์กันตั้งแต่ ระดับนโยบาย การบริหาร การจัดการ ทำให้บุคลากรมีคุณภาพ และการจัดการ ด้านงบประมาณ มีความเพียงพอ และทันสมัย วิธีการบำบัดผู้ติดสุรา ของ วัดกุแก้วรัตนาราม มีวิธีการดำเนินการเลิกดื่มสุรา คือ

(1) สมุนไพรบำบัด เป็นวิธีปฏิบัติด้วยการให้รักษาคำสัตย์ปฏิญาณตน ต่อหน้าพระรัตนตรัย และดื่มยาสมุนไพร เพื่อก่อนพิษสุรา ออกจากร่างกาย (2) วิธีธรรมโอสถ คือ การบำบัดด้วยหลักพุทธธรรม หรือจิตบำบัด เช่น การเจริญภาวนา เดินจงกรม ฟังธรรมะ เพื่อเป็นการบำบัดรักษาสภาพจิตใจของผู้ติดสุรา ให้คลายเครียด และคลายความกังวลใจที่อยากจะดื่มสุรา ตลอดทั้งให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่แนวทางปฏิบัติ ที่เหมาะสม เว้นจากการดื่มสุรา ด้วยวิธีบำบัดด้วยพุทธธรรมพัฒนาจิตใจ นั้นเอง

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ และอภิปรายผล มานี้ จะเห็นว่า รูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะ เพื่อใช้บำบัดผู้ติดสุรา ของศูนย์สงเคราะห์ผู้ยากไร้สุราวัดกู่แก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี จากเอกสารงานวิจัยการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอ ในรูปแบบแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

รูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธของศูนย์สงเคราะห์ผู้ยากไร้สุราวัดกู่แก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี		
วัตถุประสงค์การวิจัย (In put)	กระบวนการ (Process)	ผลลัพธ์ (Out com)
1) การปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธศาสนาเถรวาท - การรักษาสัจจะ - การปลูกฝังความมีสัจจะ - นำหลักสัจจะไปใช้บำบัดสุรา	- แนวคิดเกี่ยวกับสุรา - ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ หลักสัจจะ และการบำบัดผู้ติดสุรา	พบว่า การพูดที่เป็นจริง หรือการซื้อสัตย์ ต่อคำพูด และ การปฏิบัติตามสัจจะ ย่อมให้คุณค่าแก่ผู้ที่ปฏิบัติในหลายๆ ด้าน มีด้านการสร้างการพัฒนาคุณภาพของชีวิต วิธีการที่ทำให้ผู้เข้ารับการบำบัดสุรายอมรับในการรักษาด้วยสัจจะ เพื่อที่จะให้ผู้ป่วยสร้างกรอบและกำลังใจให้กับตนเอง

2) รูปแบบการปลูกฝัง ความมีสัจจะ ตามแนวพุทธ ของ ศูนย์สงเคราะห์ ผู้ยากเลิกราม วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอภูแก้ว จังหวัดอุดรธานี - การสวดมนต์ไหว้พระ - การตั้งสัจจะอธิษฐานสาบาน - การฟื้นฟูสภาพจิตใจผู้บ่บัต	- วิธีการได้มำข้อมูล จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงลึกแบบเจาะจง - ดำเนินการวิเคราะห์ และการ สังเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสารงาน วิจัยการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีองค์ประกอบรูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะเพื่อบำบัดผู้ติดสุราของศูนย์สงเคราะห์ผู้ยากเลิกรามวัดกุแก้วรัตนาราม อำเภอภูแก้ว จังหวัดอุดรธานี	พบว่า ทางศูนย์สงเคราะห์ ผู้ยากเลิกราม วัดกุแก้วรัตนาราม ได้มีกระบวนการ และขั้นตอน ในการบ่บัต เป็นระบบ ได้ ใช้ภูมิปัญญาการบ่บัตสุรา ผู้บ่บัตมีความเชื่อ โดยวิธีใช้คาถาร่วมกับการดื่มยาสมุนไพร ที่มีสรรพคุณถอนพิษฝานหลักพุทธธรรมผนวกกับการตั้งสัจจะสาบาน สามารถหยุดดื่มสุราได้ ด้วยกิจกรรม การสวดมนต์ไหว้พระ เข้าสวดแทรก ในการบ่บัตผู้ติดสุรา เพื่อ เป็นการสร้างสมาธิให้จิตใจมุ่งมั่นต่อ การบ่บัตสุรา เป็นการฝึกจิตให้เข้มแข็ง เพื่อให้เห็นโทษในการดื่มสุรา
--	---	--

3) การเสนอรูปแบบ การปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธ ของศูนย์สงเคราะห์ ผู้อยากเลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี - การจัดวัดเป็นศูนย์บำบัดสุรา - การจัดอบรมกรรมฐาน - การบำบัดผู้อยากเลิกดื่มสุรา	- ดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล จากเอกสารงาน วิจัย การสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีองค์ประกอบ รูปแบบการปลูก ฝังความมีสัจจะ เพื่อบำบัดผู้ติดสุราของศูนย์สงเคราะห์ ผู้อยากเลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี	พบว่า ส่วนมากเป็นกิจกรรม ที่ให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อปรับ เปลี่ยนพฤติกรรม บำบัดผู้ติดสุราโดยการใช้ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับพิษภัยของสุรา ผ่านการชมวีดิทัศน์ ซึ่งมีบทสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทุกคน มีประเด็นสำคัญ เกี่ยวกับรูปแบบ การจัดการ วัดเป็นศูนย์บำบัดผู้ติดสุรา วัดจึงจัดว่า เป็นสถาบันหลัก ของชุมชน และวัด ถือเป็น ศูนย์กลางการทำกิจกรรม ต่างๆ
สรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงด้านวิถีชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการมีสวัสดิการทางสังคมจากกิจกรรมมากขึ้น		

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธศาสนาเถรวาท 2. เพื่อศึกษารูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธของศูนย์สงเคราะห์ผู้อยากเลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี 3. เพื่อเสนอรูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธของศูนย์สงเคราะห์ผู้อยากเลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม ตำบลบ้านจืด อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี สามารถอภิปรายสรุปผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. วิธีการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธ กับการนำไปใช้ในการบำบัดผู้ติดสุรา ด้วยการรักษาสัจจะ และ ศีล 5 การสวดมนต์ทำวัตร เข้า-เย็น เจริญภาวนา เดินจงกรม ฟัง

ธรรมะ ช่วยขัดเกลาลมใจให้สงบ ทำให้เกิดปัญญา ที่เป็นได้ เช่นนั้น เพราะการใช้แนวทางทางพระพุทธศาสนา เป็นการฟื้นฟูสภาพจิตใจให้เข้มแข็ง ด้วยการจัดบรรยากาศที่ดี มีการปฏิบัติธรรม โดยใช้แนวทางการเจริญสติ สามารถลดความเครียด อันเนื่องมาจากความอยากดื่มสุราได้ การดื่มสุรา เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม อย่างหนึ่ง ที่มีมาคู่กับอารยธรรมของมนุษย์ ในอดีตนั้น การดื่มสุราอาจกล่าวได้ว่า เกิดจากอิทธิพล จากลัทธิความเชื่อ ในรูปแบบของพิธีกรรม ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และพิธีกรรมทางสังคม ตลอดถึง การดื่มสุราในฐานะที่เป็นยา เช่นเดียวกัน เมื่อกล่าวถึงการดื่มสุราในสังคมไทยนั้น มีหลักฐาน ว่า มีมาตั้งโบราณ ได้รับอิทธิพลจากลัทธิความเชื่อ ในสมัยก่อนอาณาจักรสุโขทัย ซึ่งมีพัฒนาการ การดื่ม การผลิต อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

การบำบัดรักษาผู้อยากเลิกดื่มสุรา สอดคล้อง กับงานวิจัยของ พระครูปริยัติปัญญารัตน์ (โสภรณ ธนปัญโญ). (2559 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม เพื่อบำบัดผู้ติดสุราในจังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัย พบว่า โดยให้กล่าวคำสัตย์ปฏิญาณตน ต่อหน้าพระพุทธรูป และพระสงฆ์ว่า จะเลิกดื่มสุรา มีกำหนดกี่ปีกี่ระบู่ แล้วดื่มยาสมุนไพรรเพื่อถอนพิษสุรา การประยุกต์ใช้กิจกรรม ที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม เพื่อบำบัดผู้ติดสุราของ วัดพุทธเกษม ด้วยกิจกรรม สมาทานสัจจะ การทำวัตร เข้า - เย็น การรดน้ำพรวนดินต้นไม้ การสร้าง และซ่อมแซมวัด โรงเรียน การเจริญจิตตภาวนา เติบงาม การชมวิทัศน์ เกี่ยวกับพิษภัย โทษของการติดสุรา กิจกรรมเหล่านี้ ช่วยฟื้นฟูสภาพจิตใจผู้ป่วยให้เกิดสมาธิ เกิดปัญญาเห็นพิษภัย และโทษของการติดสุรา รวมทั้งได้บำเพ็ญประโยชน์แก่ตนเอง วัดและโรงเรียน

2. การตั้งสัจจะอธิษฐาน ปฏิญาณสาบานตน โดยการให้สมาทานสัจจะว่า จะเลิกดื่มสุราภายในระยะเวลาที่ปี เมื่อรับปากไม่ดื่มสุราเป็นระยะเวลาที่ปีแล้ว ก็ให้สมาทานคำสัจจะต่อหน้าองค์พระประธาน ว่า หากข้าพเจ้าละเมิดคำสัตย์ที่กล่าวนั้น ขอให้ข้าพเจ้ามีอันเป็นไปในทางเสื่อม หรือประสบเหตุเภทภัย และตามด้วยการสมาทาน ศีล 5 จากนั้นผู้อำนวยการศูนย์ จะให้ดื่มยาสมุนไพรร 3 ราก คือ (1) รากนางแสง (โลดทะนงแดง) (2) รากปลาไหลเผือก (3) รากฮ้างฮอน (พญาไฟ) เพื่อถอนพิษสุรา ทำให้ผู้ป่วยอาเจียน จนหมดแรงทางศูนย์ได้กำหนดวันให้ผู้ป่วยอยู่รักษาในวัดตามที่เห็นควร

การดื่มสุราของชาวไทยพุทธนั้น เมื่อพิจารณาถึงหลักคำสอนอันเป็นพื้นฐานทางศาสนาแล้ว ถือว่าเป็นการละเมิดจริยธรรมขั้นพื้นฐาน เพราะสุรานั้น เป็นเหตุที่ตั้ง ของความ

ประมาท เสียสติ เป็นเหตุให้หลงระเริง ประพฤติทุจริตบาปกรรมด้วยกาย วาจา ใจ ฉะนั้น ผู้ที่เว้นจากบาป และ

ดำเนินการกรอบของจริยธรรมเบื้องต้นนี้ จำเป็นต้องเว้นจากการดื่มสุรากับการสูดคล้อยกับงานวิจัยของ ชีรยุทธ วิสุทธิ์ (2559 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดื่มสุราของผู้ป่วยเสพติดสุราตามหลักการปรึกษาเชิงพุทธจิตวิทยาและกิจกรรมบำบัด” ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบกิจกรรมใช้กลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้ป่วยเสพติดสุรา โรงพยาบาลธัญญารักษ์เชียงใหม่ จำนวน 40 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม และผ่านเกณฑ์การคัดเข้า ดำเนินการทดลอง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ทำการเก็บข้อมูล 3 ครั้ง นำข้อมูลที่ได้ มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรแบบวัดซ้ำ ทดสอบด้วยสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการทดสอบพบว่า รูปแบบกิจกรรมการเลิกดื่มสุราที่พัฒนาขึ้น ส่งผลให้คะแนนเจตคติ และพฤติกรรม การดื่มสุราของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน ดังนั้น รูปแบบกิจกรรม เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดื่มสุรา สำหรับผู้ป่วยติดสุรา ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า คือ การกระตุ้นให้รับรู้ถึงอันตราย และการประเมินความสามารถของตน การระบายอารมณ์ การแก้ปัญหาความทุกข์ใจ และการเสริมแรงจากกลุ่มอ้างอิงโดยมีกระบวนการที่นำไปสู่ผลลัพธ์ในการเลิกดื่มสุรา คือ ความรู้เจตคติ และการปฏิบัติเรื่องสุราเพิ่มขึ้น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ป่วยเสพติดสุราเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การดื่มสุราได้

3. การเสนอรูปแบบการปลูกฝังความมีสัจจะตามแนวพุทธ เพื่อบำบัดผู้ติดสุราของศูนย์สงเคราะห์ ผู้อยากเลิกสุรา วัดกุแก้วรัตนาราม เป็นการบูรณาการใช้กิจกรรม ที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม เพื่อบำบัดผู้ติดสุราด้วยกิจกรรมสมาทานสัจจะ การทำวัตร เข้า-เย็น การเจริญภาวนา เติบงกรรม การชมวิดิทัศน์เกี่ยวกับพิษภัยของสุรา ช่วยฟื้นฟูสภาพจิตใจ ผู้ป่วยให้เกิดสมาธิปัญญา เห็นพิษภัยของสุรา เพราะว่า การบูรณาการใช้กิจกรรมกับหลักพุทธธรรม เป็นการปรับสภาพจิตใจของผู้ป่วย ให้เกิดปัญญา ออกจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ และป้องกันปัญหาการกลับไปดื่มสุราอีก ทำให้สังคมสงบสุข ลดปัญหาด้านอาชญากรรมจากสุรา จากกลุ่มเสี่ยง คือ เด็ก และเยาวชน จะได้มีความตระหนักรู้ถึงโทษพิษภัยของสุรายาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การส่งเสริมบทบาทพระสงฆ์ในการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องสุราเพื่อบำบัดผู้มีปัญหาเพราะสุราทำให้ประชาชนได้สบายใจ เป็นการทำการบำบัดโดยอาศัยความเชื่อ พระสงฆ์จึงมีบทบาทต่อสังคมไทยเป็นอย่างมากทั้งในทางที่ถูกต้องตามหลักการ

2. ควรส่งเสริมให้การอบรม การสั่งสอน การเผยแพร่ กระบวนการป้องกันการเสพติดสุราของประชาชนทั่วไป ตลอดจนการประกาศเป็นหน้าที่หลักของพระสงฆ์ที่สำคัญ ที่พระสงฆ์ท่านได้ปฏิบัติมาเป็นปกติอยู่แล้ว ทั้งที่เรียกว่า การเทศน์ การแสดงธรรม หรือการปาฐกถาธรรม ก็ตาม ซึ่งประชาชนทั่วไป ให้ความเคารพ และสนใจที่จะฟังสาระที่พระสงฆ์เป็นผู้ให้อยู่แล้ว

3. การส่งเสริมยุทธศาสตร์การป้องกันการติดสุราเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจนมาก เพราะสังคมไทย ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายนั้น จะมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทของพระสงฆ์เสมอมาตามประวัติศาสตร์ชาติไทยทุกยุคสมัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์กับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการบำบัดผู้เสพติดสุรา
2. ศึกษาการส่งเสริมยุทธศาสตร์การป้องกันการการบำบัดผู้เสพติดสุรา
3. ศึกษารูปแบบและวิธีการป้องกันปัญหาการบำบัดผู้เสพติดสุราตามแนวพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

ธีรยุทธ วิสุมิทธิ. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของผู้ป่วยเสพติดสุรา ตามหลักการปรึกษาเชิงพุทธจิตวิทยา และกิจกรรมบำบัด. วิทยานิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูปริยัติปัญญารัตน์ (โสภณธรรม ธนปญโญ). (2559). การประยุกต์ใช้กิจกรรมสอดคล้องกับหลักพุทธธรรมเพื่อบำบัดผู้ติดสุราในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.